

## **Program dla klasy 3 Szkoły Podstawowej**

### **w ramach edukacji rozwijającej**

#### **„Ortografia na wesoło”**

***Opracowała – Justyna Mirosz***

***„ Błąd w mowie to jak tłusta plama na fotografii matki, którą kochasz,  
to jak niestarannie przyszyta lata na ubraniu, w którym idziesz w goście.  
Źle mówić lub pisać to znaczy krzywdzić swoją mową tych wszystkich,  
którzy ją z taką czcią budowali.”***

*Janusz Korczak*

### **ZAŁOŻENIA PROGRAMU**

Program dotyczący ortografii to działanie nastawione na doskonalenie umiejętności praktycznego zastosowania zasad pisowni języka polskiego i wykorzystanie przez uczniów posiadanej wiedzy. Opiera się na połączeniu elementów nauki i zabawy. Stosowanie różnych form zabaw jak np. rebusy, zagadki, gry dydaktyczne, krzyżówki czy łamigłówki pobudzą wyobraźnię czy sferę uczuciową dzieci zwiększając tym ich zaangażowanie emocjonalne i poznawcze. Proces kształcenia poprawności ortograficznej polega na opanowaniu umiejętności i nawyku bezbłędnego pisania. W wyniku systematycznych ćwiczeń czynności poprawnego pisania automatyzują się, przechodząc w nawyk ortograficzny, tj. bezbłędne pisanie, które przebiega już bez świadomości piszącego.

### **CEL GŁÓWNY PROGRAMU**

- wspomaganie i wspieranie rozwoju zainteresowań ortograficznych oraz potrzeb poznawczych uczniów.

### **CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU:**

1. Rozbudzenie zainteresowań ortograficznych.
2. Doskonalenie umiejętności poprawnej pisowni.
3. Rozwijanie umiejętności analizowania trudności ortograficznych.
4. Kształtowanie pozytywnego nastawienia do podejmowania wysiłku intelektualnego, pobudzanie ciekawości poznawczych.
5. Mobilizowanie do wykorzystywania posiadanej wiedzy w praktyce.
6. Wyrabianie samodzielności podczas rozwiązywania zagadek, rebusów, krzyżówek, logogryfów, łamigłówek itp.
7. Doskonalenie umiejętności czytania za zrozumieniem,
8. Uważliwianie na poprawność języka ojczystego – mówionego i pisanego,
9. Rozwijanie umiejętności współdziałania w zespole.
10. Doskonalenie umiejętności korzystania ze słowników ortograficznych.
11. Łączenie zabawy z nauką.
12. Przygotowanie do udziału w konkursach ortograficznych.

## **METODY I FORMY PRACY**

- praca indywidualna – rozmowy bezpośrednie ucznia z nauczycielem, zadawanie prac dodatkowych, praca ze słownikiem ortograficznym,
- praca w grupach – układanie tekstów dyktand, rymowanek, krzyżówek, kodowanie haseł, zagadek ortograficznych, rebusów,
- klasowy konkurs „Mistrz ortografii” - samodzielna praca z kartami ortograficznymi połączona z samokontrolą i samooceną,
- przepisywanie ,
- pisanie ze słuchu,
- pisanie z pamięci,
- poprawa błędów ortograficznych i interpunkcyjnych,
- ćwiczenia ortograficzno-gramatyczne,
- ćwiczenia ortograficzno-słownikowe,
- ćwiczenia o charakterze gier dydaktycznych (krzyżówki, zagadki ortograficzne, rebusy, diagramy),
- praca ze słownikiem ortograficznym,
- gry i zabawy edukacyjne z wykorzystaniem tablicy interaktywnej

## **TREŚCI PROGRAMU**

1. Przypomnienie podstawowych reguł ortograficznych.
2. Porządkowanie wyrazów wg kolejności alfabetycznej.  
Ćwiczenia utrwalające.
3. Zapoznanie z zasadami korzystania ze słowników ortograficznych.
4. Wielka litera - na początku zdania, w pisowni imion, nazwisk, nazw miast, miejscowości, ulic, rzek, gór, w tytułach utworów, książek i czasopism dla dzieci, w korespondencji.
5. Pisownia wyrazów z *q* i *ę* - w różnych pozycjach, ze szczególnym uwzględnieniem form czasownika – „*em*” czy „*ę*”, „*om*” czy „*q*”.
6. Zasady pisowni wyrazów z *ó* wymiennym.
7. Uzupełnianie luk wyrazami z „*ó*” wymiennym i niewymiennym.
8. Pisownia wyrazów z zakończeniami: -*ów*, -*ówka*, - *ówna*, -*un*, -*unka*, -*unek*.
9. Zasady pisowni „*u*” – krzyżówki, rebusy, zagadki.
10. Wierszyki i rymowanki utrwalające pisownię wyrazów z trudnościami ortograficznymi.
11. Zasady pisowni wyrazów z „*rz*”
  - a) po spółgłoskach *b*, *p*, *d*, *t*, *g*, *k*, *ch*, *j*, *w*;
  - b) pisownia wyrazów z „*rz*” wymiennym;
  - c) pisownia wyrazów z „*rz*” niewymiennym.
12. Wyrazy z „*ż*” wymiennym i niewymiennym.
13. „*Rz*” czy „*ż*” – sprawdzamy swoje wiadomości.

14. Uzupełnianie zdań wyrazami poprzez dopisywanie wyrazów pokrewnych oraz bliskoznacznych.
15. Wyrazy z „ch” i „h”.
16. Partykuła „nie” z różnymi częściami mowy.
17. Pisownia przymiotnika w stopniu wyższym i najwyższym.
18. Pisownia liczebników typu: dziewiętnaście, sześćdziesiąt, sześćset.
19. Znaki interpunkcyjne - kropka, pytajnik, wykrzyknik na końcu zdania, przecinek przy wyliczaniu.
20. Skróty:
  - pisownia skrótów użytkowych: ulica - ul., numer - nr, dnia - dn., strona - s., doktor - dr, itp.
  - pisownia skrótów matematycznych.
21. Utrwalenie poznanych zasad pisowni.
22. Wesołe dyktanda.
23. Uzupełnianie luk wyrazami z „ó”, „u”, „rz”, „ż”, „ch”, „h”.
24. Ćwiczenia spostrzegawczości oraz nawyku prawidłowego pisania.
25. Rozwiązywanie zagadek, łamigłówek, wykreślanek i krzyżówek.
26. Żarciki ortograficzne.

### **PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW**

Uczeń:

- zna zasady ortograficzne i stosuje je w praktyce,
- potrafi uzasadnić pisownię wyrazów,
- umiejętnie i sprawnie radzi sobie z pisownią wyrazów zawierających trudności ortograficzne,
- zapamiętuje pisownię często spotykanych wyrazów niewymiennych oraz wyjątków,
- sprawnie posługuje się słownikiem ortograficznym,
- pisze poprawnie z pamięci i ze słuchu wyrazy w ramach poznanego i utrwalonego słownictwa,
- wykazuje spostrzegawczość i czujność ortograficzną,
- poprawnie zapisuje najczęściej stosowane skróty,
- stosuje znaki interpunkcyjne w wypowiedzeniach,
- doskonali technikę czytania, która ma pozytywny wpływ na eliminowanie błędów,
- potrafi zgodnie pracować w grupie podczas prac zespołowych

### **PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW**

- wyjaśnianie pisowni,
- pamięciowe ćwiczenie zapisu wyrazów,
- sprawdzenie dokładności zapisu ze wzorem,
- porównywanie zapisu ze słownikiem ortograficznym,
- zadania i zabawy kształujące spostrzegawczość i pamięć wzrokową,
- dyktanda wprowadzające, utrwalające i sprawdzające,
- gry i zabawy dydaktyczne ułatwiające zapamiętanie prawidłowej pisowni,
- dyktanda twórcze (indywidualne redagowanie tekstów dyktand na określonej trudności),
- rebusy, krzyżówki, kodowane hasła, rymowanki, zagadki, teksty z lukami, zabawy logiczne, zadania kształujące spostrzegawczość i inne,

- wypełnianie ortograficznych kart pracy,
- gry i zabawy edukacyjne z wykorzystaniem tablicy interaktywnej,
- konkursy ortograficzne

## **EWALUACJA PROGRAMU**

Podsumowanie realizacji programu nastąpi poprzez:

- napisanie przez uczniów dyktanda kontrolnego,
- udział w konkursach ortograficznych.

Po zakończeniu realizacji programu zostanie przeprowadzona ankieta, której celem będzie znalezienie odpowiedzi na pytanie czy program odpowiada potrzebom, zainteresowaniom oraz oczekiwaniom uczniów.